

Vydává LINDE nakladatelství s.r.o. ve spolupráci s advokátní kanceláří Kocián Šolc Balaščík

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠČÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Novela zákona o DPH a zákona o daních z příjmů od 1. 4. 2009

Dne 26. března 2009 schválil Senát novelu zákona o DPH, kterou bude umožněn odpočet DPH u osobních aut (podrobněji v DHK č. 8/2008 v článku „Novela zákona o DPH a odpočet daně u osobních automobilů od 1. 4. 2009“). Tato novela v sobě současně zahrnuje novelu zákona o daních z příjmů, kterou dojde ke změně pravidel upravujících uznatelnost úroků z půjček a úvěrů. Zákon byl podepsán prezidentem 27. března 2009 a k jeho zveřejnění ve Sbírce zákonů došlo 1. dubna 2009 pod č. 87/2009 Sb., účinností dnem vyhlášení.

Změna nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě od 1. 4. 2009

Nařízením vlády č. 74/2009 Sb. se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, s účinností od 1. dubna 2009. Nařízení vlády č. 74/2009 Sb. vyšlo v částce č. 24/2009, rozeslané 30. března 2009.

Novela vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví

Od 1. ledna 2009 nabyla účinnosti novela vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví („vyhláška“).

Novela nově stanovuje povinnost uvádět další informace o účetní jednotce v příloze k účetní závěrce. Pokud účetní jednotka splní alespoň dvě ze tří daných podmínek (suma aktiv 350 mil. Kč, roční úhrn čistého obrátu 700 mil. Kč a průměrný přepočtený stav zaměstnanců 250 a vyšší), je povinna uvádět informace o transakcích, které uzavřela se spřízněnou stranou a v případě, že dané transakce nejsou uzavřeny za obvyklých podmínek, je účetní jednotka povinna uvést výši těchto transakcí včetně povahy vztahu se spřízněnou stranou.

Dále všechny akciové společnosti jsou povinny v příloze k účetní závěrce uvádět informace o transakcích provedených přímo či nepřímo mezi danou účetní jednotkou a jejími většinovými akcionáři a mezi účetní jednotkou a členy správních, řídicích a dozorčích orgánů, pokud jsou nezbytné k pochopení finanční situace účetní jednotky, jsou významné a nebyly uzavřeny za běžných tržních podmínek.

Další novinkou, kterou novela přinesla, je sestavování odpisového plánu včetně jeho aktualizace podle průběhu používání a podle průběhu změn v průběhu používání majetku. Při odpisování je dále možné zohlednit předpokládanou zbytkovou hodnotu majetku. Nový § 56a vyhlášky zavádí pro účetní období započaté 1. ledna 2010 možnost použít metodu komponentního odpisování majetku. Komponentou se rozumí určená část majetku nebo souboru majetku nebo určená kontrola výskytu závad, jejíž doba použitelnosti se významně liší od doby použitelnosti majetku nebo souboru majetku. Komponenta se odpisuje v průběhu používání samostatně od ostatních komponent a od zbylé části majetku. Metoda komponentního odpisování není povinná.

Novela vyhlášky dále upravuje vykazování nové položky aktiv A.II.4 Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností a A.II.5 Rozdíly z přeměn společností. Vykazování těchto nových rozvahových položek souvisí mimo jiné se změnou § 54 a novým § 54a vyhlášky, který upravuje metodu přeshraniční fúze. Pokud zahraniční společnost postupuje při přeměně jinak, než je stanoveno vyhláškou, česká nástupnická účetní jednotka vykazuje ocenění a rozdíly z přeměn společností v zahajovací rozvaze v souladu s vyhláškou.

Obtíže: Využijte příspěvky na školení pro zaměstnance

MPSV podle informace zveřejněné na webových stránkách 25. 3. 2009 podpoří v rámci programů Evropského sociálního fondu podniky, které čelí současné nepříznivé ekonomické situaci. Zaměstnavatelé, kteří mají provozovnu nebo pracoviště mimo Prahu, budou dostávat peníze na realizaci vzdělávacích kurzů pro své zaměstnance. Více na www.mpsv.cz.

Opravné a dodatečné daňové přiznání

Opravné daňové přiznání může podat daňový subjekt před uplynutím lhůty k podání přiznání, pokud do té doby zjistí, že již podané řádné přiznání je chybné. Opravné daňové přiznání se podává jak v případě chyby, kterou byl znevýhodněn poplatník, tak v případě chyby, která měla za následek krácení odvodu do státního rozpočtu (event. vyšší daňovou ztrátu). Správce daně pak k původně podanému daňovému přiznání s chybou nepřihlédne a pro vyměřovací řízení použije opravné daňové přiznání. Daňovému subjektu při jeho podání tedy penále nehrozí.

Dodatečné daňové přiznání podává daňový subjekt, stejně jako opravné daňové přiznání, tehdy, zjistí-li, že v původně podaném daňovém přiznání chyboval, přičemž chyba má za následek zvýšení či snížení daňové povinnosti nebo zvýšení či snížení daňové ztráty. Zásadním rozdílem mezi dodatečným a opravným daňovým přiznáním ale je, že dodatečné daňové přiznání se podává, je-li omyl zjištěn až po uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání, a dále, že podání dodatečného daňového přiznání může být spojeno se sankcí (penále).

Více v DHK č. 6/2009 v článku „Dodatečné a opravné daňové přiznání“.

UPOZORŇUJEME NA VYBRANÉ PŘÁVNÍ PŘEDPISY

Částka 26, rozeslaná dne 1. dubna 2009

Zákon č. 85/2009 Sb. – úplné znění zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jak vyplývá z pozdějších změn – účinnost od 1. 1. 2009.

Částka 25, rozeslaná dne 30. března 2009

Vyhláška č. 84/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží, ve znění pozdějších předpisů – účinnost od 1. 4. 2009.

Částka 24, rozeslaná dne 30. března 2009

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 80/2009 Sb., o rozhodné částce pro určení celkové výše mzdových nároků vyplacených jednomu zaměstnanci podle zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů – účinnost od 30. 3. 2009.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 81/2009 Sb., o uložení kolektivních smluv vyššího stupně – účinnost od 30. 3. 2009.

Částka 22, rozeslaná dne 16. března 2009

Zákon č. 68/2009 Sb. – úplné znění zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jak vyplývá z pozdějších změn – účinnost od 1. 7. 2009.

Částka 21, rozeslaná dne 12. března 2009

Nařízení vlády č. 64/2009 Sb., o stanovení druhu prací, které agentura práce nemůže formou dočasného přidělení k výkonu práce u uživatele zprostředkovávat – účinnost od 27. 3. 2009.

Zákon č. 67/2009 Sb. – úplné znění zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, jak vyplývá z pozdějších změn – účinnost od 1. 7. 2009.

Z POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU

Další připravovaná novela zákona o daních z příjmů

Vláda předložila do Poslanecké sněmovny k projednání návrh novely zákona o daních z příjmů (sněmovní tisk č. 768), který zkracuje dobu odpisování nově pořízeného majetku zatříděného do 1. a 2. odpisové skupiny. Cílem návrhu je v rámci tzv. protikrizových opatření stimulovat daňové poplatníky k pořízení hmotného majetku. Je navrhováno, aby se tato nová úprava způsobu odepisování vztahovala na majetek pořízený v období od 1. ledna 2009 do 30. června 2010. První čtení má proběhnout 3. 4. 2009.

Podle stávajícího znění zákona se hmotný majetek zařazený v první odpisové skupině odpisuje 3 roky, nově by se délka odpisování zkrátila na 12 měsíců a majetek zařazený ve druhé odpisové skupině (současná doba odpisování 5 let) by se odpisoval pouze 24 měsíců. Pokud by chtěli podnikatelé odpisovat majetek ve zkrácené době, musí zahájit odpisování od měsíce následujícího po dni, v němž byly splněny podmínky pro odpisování.

Majetek zařazený do druhé odpisové skupiny se bude odpisovat tak, že v prvních 12 měsících odpisování bude moci poplatník uplatnit jako daňově uznatelný výdaj 60 % hodnoty majetku a zbylých 40 % si uplatní v následujících 12 měsících.

Technické zhodnocení provedené na majetku, u kterého poplatník zvolí výše uvedenou zkrácenou dobu odpisování, nebude zvyšovat vstupní cenu tohoto majetku, ale bude považováno za jiný hmotný majetek. Takovéto technické zhodnocení se zatřídí do odpisové skupiny dle charakteru majetku, na němž bylo provedeno, a bude odpisováno dle stávajících pravidel.

Obdobně by se měla zkrátit podmínka minimální doby trvání smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci v případech, kdy předmětem pronájmu bude hmotný majetek odpisovaný v první nebo druhé odpisové skupině, tj. pro majetek zařazený do první odpisové skupiny bude stanovena minimální doba trvání smlouvy na 12 měsíců, u majetku ve druhé odpisové skupině na 24 měsíců. Tyto nové podmínky bude možné uplatnit až u smluv uzavřených po dni účinnosti dané novely.

Směs novel daňových a dalších zákonů

Poslanecká sněmovna 31. března 2009 v prvním čtení projednala zákon o podpoře hospodářského růstu a sociální stability (sněmovní tisk č. 743). Tento zákon v sobě obsahuje mimo jiné změnu zákona o daních z příjmů, změnu zákona o DPH, změnu zákona o bankách, změnu zákona o odpadech atd. Podle novely zákona o daních z příjmů má dojít např. ke zvýšení sazby daně z příjmů fyzických osob z 15 % na 30 % ze základu daně, který bude přesahovat 1 200 000 Kč, a změnu sazby daně z příjmů právnických osob z 19 % na 21 %, obojí pro zdaňovací období začínající v roce 2010. Současně novela zákona o daních z příjmů obsahuje novou úpravu odpisování majetku v 1. a 2. odpisové skupině (úprava obdobná návrhu ve sněmovním tisku č. 768).

Podle návrhu novely zákona o DPH je navrhováno upravit sníženou sazbu z 9 % na 6 %. Novela zákona o odpadech má zavést státní příspěvek při vyřazení vraku („šrotovné“) ve výši 25 000 Kč při koupi nového osobního automobilu v ceně do 1 500 000 Kč a příspěvek ve výši 50 000 Kč při koupi nového elektromobilu (návrh obsahuje novou definice elektromobilu). Návrh novely zákona o bankách zavádí novou výši vkladu, za kterou bude ručit stát. Je navrhováno ručení až do výše 100 000 EUR. Tyto a další změny budou projednávat výbory pro hospodářskou, rozpočtovou a sociální politiku, přičemž doba projednávání ve výborech byla zkrácena z obvyklých 60 na 20 dnů.

Z JUDIKATURY

Nejvyšší správní soud se vyjádřil k pojmu „v souvislosti s podnikáním“, který je používán v daňovém předpise.

Nejvyšší správní soud se ve svém rozsudku ze dne 24. února 2009 č.j. 2 Afs 112/2008-44 vyjádřil k obsahu pojmu „v souvislosti s podnikáním“. Potřeba vysvětlit tento pojem vzešla ze sporu mezi poplatníkem a finančním úřadem v souvislosti s darováním majetku otce synovi, za situace, kdy syn jako příjemce daru původně podnikal společně se svým otcem. Podle názorů finančních orgánů šlo o majetek, který byl darován v souvislosti s podnikáním, a proto podléhal dani z příjmů. S těmito závěry nesouhlasil poplatník a dožadoval se, aby nabytí majetku darováním podléhalo dani darovací, přičemž v souladu se zákonem o dani darovací šlo o darování osvobozené od daně. Nejvyšší správní soud vyložil, že pojem „v souvislosti s podnikáním“ je nutno vykládat tak, že mezi podnikatelskou činností a získáním (příjetím) daru musí existovat úzký vztah.

Citované ustanovení je pak nutné vykládat restriktivním způsobem a odlišit od sebe případy, kdy skutečným primárním motivem darovacího úkonu je podnikatelská aktivita, od případů, kdy by se značnou pravděpodobností k tomuto úkonu došlo bez ohledu na jakékoliv podnikatelské motivy (typicky uspořádání rodinných majetkových vztahů jako v daném případě). Tento případ byl řešen podobně jako případ, kterým se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku z 28. srpna 2008 č.j. 2 Afs 23/2008 – 66.